

Előfizetési feltételek:
 Egész évre 6 ft. —
 Fél évre 3 ft. —
 Évesjegyet 1 ft. 50 kr.
 Előfizető lehet csak a kiadó hivatalánál B.-Gyarmaton.
 A lap szállítási részére s a nyitólátra vonatkozóan mind a közlemények a szerkesztőnek küldendők.

NÓGRÁDI LAPOK

HONTI HIRADÓ
 politikai, társadalmi, s közgazdasági hetilap.

Hirdetések díja:
 Öt hasábos poszt sor 5 kr
 Helyeg minden bejelentésnél . . . 30 kr
 Nyitólátra garmond sora 20 kr
 Hirdetéseket felvenni a kiadó. Nagyobb és többzori hirdetések jutányosan eszékülhetnek.
 Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadónak intézendők.

Ma már bizonyításra nem szoruló tény az, hogy a különböző népesaladók a mint bizonyos vidéken élnek, a vidék földalkata, földrajzi fekvése, termékenysége, égalji viszonyai által utalva vannak és pedig határozottan utalva bizonyos foglalkozásra. E foglalkozásra való természetes utaltságuknál fogva is, arra kell irányozniok gazdasági tevékenységük nagy részét, e foglalkozási ág körül kell csoportosulnia a tőkének, a munka és értelmiségnek, a melyek kellő összehangzatban való működésétől várható sikeres eredmény. E foglalkozási ágnak szentelendő minden esetre az értelmiség működése, mely belátással kormányozza a munkát, mely képes megszerezni a gazdasági cél elérésére a megkívántató tőkét s a kettő összehatását sikeres működésre kombinálja.

Megyéink fekvés, földalkat, égalji viszonyok és még sok más tényező behatása folytán kétség kívül a földművelés, állattenyésztés és erdőgazdaságra van utalva, erre, szóval a mezőgazdaságra fektetendő tehát gazdasági tevékenységeinek súlypontja, e kör csoportosítandó az értelmiség vezérő és intéző szerepével, e kör csoportosítandó a munka és az ezt minden irányban gyámolítani, támogatni hivatott tőke.

Azt hiszem, hogy nem tévedek, ha azt állítom, hogy megyénk nem lehet fejlesztője, ápoló dajkája a műiparnak, a mely mint foglalkozás önmagában véve, ha hason jelentőségre jogosult is, de nálunk hiányzanak azon előfeltételek, a melyek mellett az első sorban fontos és jelentőségteljes foglalkozási ággá válhatnak s ha felvirágzásához reményt akarnánk is kötni, az csak a mezőgazdaságnak eszközököt produkáló ágazatához fűződhetnek. Mert a közlekedési eszközök tökéletesedése a szállítás biztossága, s megyénk közel szomszédságába helyzetetett az ország fővárosának, a mely pedig természetes központja az erős és felvirágzó ipar teremtő tényezőknél, a melynek versenyé mellett megyénk műipara a rendelkezésre álló tőke és munkaerő csökkelsége és a mellőzhetlen szakképzettség, üzleti technika hiányánál fogva főjelentőség-teljes foglalkozási ággá nem fejlődhetik.

Nem akarom ezzel legyezgetni a mezőipar barátait, nem akarom a műipar és kereskedelem képviselőinek foglalkozását kicsinyíteni, mert ez teljesen hibás intenciót töltené fel s semmivel nem igazolható törekvést, a melynek szolgálatába soha sem szegődnek, csak a tényeket a mint azok a tapasztalat által igazolva vannak, ohajtottam esetelni. És ha azokat figyelembe vesszük, nem fogjuk-e dicsekedni, elismerésre méltónak találni azon törekvést, mely a mezőgazdaság felvirágzására emeltyüket teremteni iparkodott. Megtagadhatjuk-e az elismerést azon vezérőfőaktól, kik a múlt évtized elején éles belátással a mezőgazdaság érdekeinek lelkiismeretes támogatására a „Gazdasági Egyesületet” létrehozták?

Ez egyesület a viszonyok kedvezőtlen alakulása folytán azonban megdermedt; — azon erők, kik hivatva lennének azt támogatni, visszavonultak, s habár a B.-Gyarmaton szerkesztett „Felvidéki közlöny” erősen buzogott az eszme fenntartásán; azt megdermedtségéből az életnek visszatérni nem lehetett.

Pedig a mezőgazdaság jelenlegi kezdetleges állapotából csak egyesült erőkkel hozható ki; első sorban pedig csak egy gazdasági egyesület tehetné e tekintetben legjobb szolgálatokat.

Hogy ne említsünk sokat, csak a gazdasági kiállításokat vizsgáljuk, mily hatalmas

rúgói ezek a mezőgazdaság tökéletesedésének. Felkelti a versenyt, a versenypálya terére csalogatja azokat, kikben az önbizalom és önbecsülés ki nem halt. Az önbecsülés és önbizalom pedig mellőzhetlen bármely foglalkozási ágnak. Nélküle a mezőipar kinekinek a végzet által adott foglalkozása leendő, melyhez ez esetben nem fűződhetik egyszerűen, buzgalom, el van zárva a tökéletesedés útja.

A gazdasági egyesület van hivatva az állattenyésztés felvirágztatására is, mert a gyakorlat által igazolt és elismert thesis, hogy rendszeres és sikeres földművelést csak megfelelő állattenyésztéssel lehet kapcsolatban üzni.

Ezen egyesületnek magában kellene foglalnia az egész jobbmodu gazdaközönseget, mint a melynek élénk részvétele saját érdeke által is parancsolt, magához kellene ölelni a tudományos apparattussal rendelkezőket, kik hivatvák meggyőződésébe érlelni a kis gazdáknak illetve kisbirtokosoknak is a kor azon visszautasíthatlan követelményét, hogy haladnunk, gyorsan, folytonosan haladnunk kell, mert ha stationárok maradunk, elnyel, leigáz bennünket az, ki ésszel és erővel előre tör.

Az eszme megpendítése után olvárjuk, hogy a gazdaközönség szakértő része támogatni fogja indítványunkat, s azon módokatokról, melyek egy „nógrádmegyei gazdasági egyesület” újbóli megalakítására vonatkoznak, — lapunk közönseget tudósítani fogja.

A közgyűlések egész sora lepi meg a megye székvárosát. Tegnap állandó választmány és árú részvénytársulati közgyűlés, ma pedig a „nemzeti intézet” és a nógrádmegyei „kaszinó” egyet közgyűlés, számonkérés, délután ismét állandó választmány, holnap pedig megyei közgyűlés. — A gyűlések határozatait a jövő számban fogjuk közölni.

Központi választmányi ülés.

1876 ik évi május hó 16-ik napján B.-Gyarmaton Madách Károly alispán úr elnöklése alatt tartott központi választmányi ülésen elnök alispán úr előterjesztvén, hogy az országgyűlési képviselő választók múlt 1875-ik évben készült névjegyzékai csak e. f. 1876-ik év utolsó napjain lévén érvényesek, azoknak a választási 1874. XXXIII. törvény értelmében évenként szükséges kiigazítására nézve teendő intézkedések ideje elérkezett, s midőn az e célból mai napra egybehívott központi választmány ülést megnyitja, — az idézett törvény 22-ik §-ban előírt esküt kívánja letenni.

Ennek megtörténte után olvastatott: a m. kir. Belügy Minisztériumnak f. é. apr. 17-én 16546. sz. a. kelt körrendelete — melyben az országgyűlési képviselő választók névjegyzékének évenként hivatalból kellő kiigazítását rendelő 1874. XXXIII. t. cz. 29. és 40 §. §-ai szerint már szükségessé lett intézkedésekre azon értesítéssel figyelemztetik a közp. választmány, hogy a névjegyzék kiigazítása körüli eljárást illetőleg fentebb idézett törvény némely intézkedésének törvényhozás útján észlelt módosítása várható, s ezen módosított eljárás már folyó évben foganatba vevendő lesz.

Az országgyűlési képviselő választók névjegyzékének az 1874. XXXIII. t. cz. 29. §-a szerint évenként szükséges kiigazítására ugyan azon törvény 40-ik §-a meghatározott idő már elérkezvén a választók ez évi összeírásának megkezdésére f. évi június hó 1-én napja oly módon tüzetik ki, hogy ezen összeírások — illetve kiigazítások ugyan azon hó 14-ig mind a hat választó kerületben bevégeztesse, és a tekintettel arra, hogy a felolvasott körrendeletben jelzett törvény módosítás szerint egy kerületben több összeíró küldöttség is működhetik, összeíró küldöttségi tagoknak.

A b.-gyarmati választó kerületben, jelenen pedig I. B. Gyarmat és Vadkert nagy községekre, csitári, dejtári, az. Kovács és szügyi körjegyzőségekre nézve Kacsokovics Lajos elnöklése alatt Elbeczky Lőrincz és Vitális István. II. A busai, esztergályi, kékkői és zsélyi körjegyzőségekre nézve Blaskovics Ferencz elnöklése alatt Ivánka György és Bonde Sándor

A nógrádi választó kerületben I. Nagy-orosi nagy községre, A bodonyi, F.-ápti, rétsági romhányi és tes-

reskei körjegyzőségekre nézve. Hanzély László elnöklése alatt Komáromy Bódi és Söky László. II. Kosd nagy községre, A petényi-diósjenői, nógrádi, nőtincsi, penzei, és verőse körjegyzőségekre nézve Scitovszky János elnöklése alatt Petrovics István és Rozgonyi Gábor.

A szécsényi választó kerületben. Szécsény nagy községre A ludányi endrefalvi, kar. keszi, kar. sághi megyei és városi körjegyzőségekre nézve Tersztjánzky István elnöklése alatt Bugáth Lajos és Dabraczky Ad.

A sziráki választó kerületben. I. A bercezi, budjaki, cseszi, kálói, palotási, sámsónházi, sz. iványi, terényi és vanyarzi körjegyzőségekre nézve Niczky Pál elnöklése alatt Pösva Lajos és Podhorazky Pál. II. Szirák, Csécső, Szőlős nagyközségekre, herédi, jobbagyi és lörinczi körjegyzőségekre nézve Posztócsy János elnöklése alatt Világhy Nándor, és Schmidt József.

A losonezi választó kerületben. I. Losonez városra, abelovai, divényi, gási, lónya-bányai és losonez-tugári körjegyzőségekre nézve Pokorny Gusztáv elnöklése alatt Alk György és Geduly Elek. II. Alsó-antrogovai, nagy-libereci, tiszovnyiki és vilkei körjegyzőségekre nézve Orosz József elnöklése alatt Halász Ferencz és Kresák Ferencz.

A füleki választó kerületben. I. Fülek és S.-Tárján nagy községekre, ezereci, homokterencei, kistörényi lapujtói, ragyolezi és zagvai körjegyzőségekre nézve Zemlinszky Rezső elnöklése alatt Ilankus Lajos és Borbás György. II. Málnapatak nagy községre, galsai, pincei, poltári, rappi, ronyai és szinobányai körjegyzőségekre nézve Mocsary Ödön elnöklése alatt Pasóth Mihály és Váczy Gábor választatván meg, a fentebb idézett törvény különösen pedig annak 36, 37, 38 és 39. §-ai szeriut kellő eljárásra, és az összeírásoknak jövő június hó 15-ig ezen központi választmány elnökökhez kellő beklüdsére utasítatnak; — kijelentvén egy szeriut az is, hogy ha a tárgyaló miniszteri körrendelet szeriut kiállítás helyezett új törvény ezen összeírásai munka megkezdése előtt királyi szentesítést nem nyerne, az 1. számmal jelzett küldöttségek munkaköre az egész választó kerületre kiterjedtetnek lesz tekintendő, s ez esetről a kiküldöttek elnökileg lesznek értesítendők.

Annak meghatározása, hogy a fentebb kitett határidőn belüli (június 1-től 14-ig) mely községbe és mikor eszközöltessék az összeírás az illető küldöttségi elnök jogkörébe tartozván, erre nézve az összeíró küldöttségi elnökök az idézett törvény 32. §-hoz képest úgy intézkedjenek, hogy azon határnap melyen az összeírás — nagyközségbeli választókra nézve magában a nagyközségben, körjegyzőségekbe osztott kis községbeli választókra nézve pedig az illető körjegyzőség székhelyén — eszközölködjön, a községi előjárásossal és választásra jogosult lakossággal az összeírás megkezdése előtt nyolcz nappal előbb írásbeli értesítvényt által tudassék.

A választók összeírásánál követendő eljárására nézve 1874 évi december hó 17-én 3. 4. és 5. sz. a. hozott határozatok megújításával és azok kiegészítésével rendeltek:

1-ő Hogy amennyiben némely körjegyzőségi csoportba más választó kerületbeli, és más szíriói járáshoz tartozó községek vannak beosztva, ezekre nézve a 2-ik sz. határozattal megbízott összeíró küldöttségek tekintet nélkül arra, hogy a község mely választó kerülethez vagy szolgabíróshoz tartozik — a névjegyzéket elkészíteni kötelesek.

2-szor Az összeírások megkezdése előtt minden községre nézve meghatározandó, s a névjegyzékre is felirandó azon egyenes állam adó összege, mely a legkevésbé megroított egy negyed úrbéri telek után helyben, vagy a helyi viszonyoknál fogva hasonló (szomszéd) községekben fizetettik, s amennyiben némely községben úrbériség nem létezik, ezekhez a választási törvény 107-ik §-a értelmében hasonló szomszéd községeknek tekintendők.

A b.-gyarmati választó kerületben. Bakó községére nézve Csasztvo község. Ribára Csasztvo. K.-Kürtőre N.-Kürtőre. K. és N. Kér pusztákra nézve Varbó. Potőre Sz. Kovács. Sőjro Marczal község.

A nógrádi választó kerületben. Felső-Bodony községére nézve A Bodony község. Penze Keszeg. Berke Horpács. Szántó pusztára Tolmács. A-Szátokra F.-Szátok község.

A szécsényi választó kerületben. Dolány pusztára nézve Endrefalva község. Hollókő községére Lóc. Póstényre Halászi. P. Tercs pusztára Sz. Tercs. Kis-Haláp községére N.-Haláp község. K. és N. P. Géczeke Mo-gyer község.

A sziráki választó kerületben. Szent-Ivány községére nézve Alsó-Told község. Garáb pusztára A.-Told. Csengerháza községére M. Verabóly. Csontfalú pusztára Szőlős község.

A losonezi választó kerületben. Baláshuta községére nézve Felső-Tiszovnik község. Izovára Diviny-Oroszi. Gácsra Maskova. L. Tugarra Miksi község.

A füleki választó kerületben. Romhány pusztára nézve Rapp község. Mucsin községére Rapp. Keresztur pusztára Pincz. Somoskö községére S. Ujfal. 3-szor. A pusztai birtokosok adózási tekintetben illetékes községükhez tartozóknak tekintendők.

4-szer. Az állami egyenes adók befizetésének igazolása tekintetéből azokra nézve kik közvetlenül valamelyik kir. adóhivatalnál fizetik adójukat, e meggyebeli m. k. adóhivatalokhoz alispán úr által megkeresvény intézendő a végből, hogy az adót közvetlenül állami pénztárba fizetők adó tartozásait kimutatását tartalmazandó névjegyzékét küldjék meg, és alispán úr azokat az összeíróknak adja ki, — a községi pénztáraknál fizetők nézve pedig, a községi előjáróknak szoros kötelességére tétetik, hogy az egyenes állami adók községi főkönyvét (B. tabellát) úgy az adók egyéni mennyiségére mint az adók befizetésére nézve teljesen kitöltve, személyes felelősségük terhe alatt oly rendbe hozzák, hogy összeírások idején az minden egyes adózóra nézve világos kimutatásról szolgáljon.

5-ször. Ugy a B. tabellákat mint a választók utóbbi névjegyzékét a községi előjárók az összeíró küldöttség rendelkezésére bocsátani, s azokkal az összeírás helyén megjelenve, a szükséges felvilágosításokat megadni kötelesek; — az összeírásoknál szükséges egyéb adatok és okmányok kiadása iránt kellő intézkedések megtételével pedig elnök alispán úr bizatik meg. Végre

6-szor. Az utóbbi összeírásnál tapasztalt tévedések elhárítása tekintetéből az összeírók figyelmeztetnek arra is, hogy miután az összeírás é r t o l m i rovatába csak a választási törvény 9. §-ba megnevezettek vezethetők, a nem okleveles gazdatisztek és ordészek, úgy azon gyári, vasúti és bányatisztek is, kik oklevél hiányából az idézett törvényszakasz alapján értelmi rovatba sem vehetők, a 7 ik §-ban meghatározott jövedelem adó alapon iratjátok össze.

Elnök alispán úr hivatkozva a választási 1874. XXXIII. törvény 40. §-nak azon rendelkezésére, mely szerint jövő június hó közepén a betörjlesztendő összeírások alapján már a névjegyzékek összeállítása is megkezdendő, ezen központi választmány közlelbi ülésének határidejéül június hó 16 ik és következő napjait horka javaslatba.

Tanügy.

A három tagú küldöttség közül kettő, Kövy Tivadar ur elnökleto alatt május 16-án reggeli 10 órakor jelent meg a nmgú közök. miniszter Trefort Ágoston ur előtt. Szontagh Pál és Veres Pál képviselő urak által lettek bemutatva, kik a küldöttség megbízatását melegen ajánlották a miniszter figyelmébe.

A miniszter mindent megígért elkövetni arra nézve, hogy B. Gyarmaton a polgári iskola mihamarabb építtessék, mondván, hogy ez ügyet legközelebb vizsgálat és tanulmány alá veszi. — Maga is belátta s egy nyilatkozott, hogy Nógrádnak egy felsőbb polgári iskolára háritatlan szüksége van, s hogy Nógrádmegye tanügyi helyzete elhagyott, — s a kormány által kevésbé dotált.

E szerint még sem oly sötét a láthatár, mint azt gondoltuk. A miniszter ur most veszi tanulmány tárgyává az ügyet, s mi már úgy voltunk értesítve, hogy a miniszter ur határozottan nem akar nagyobb segélyt és módzatokat biztosítani, mint a mennyi megígértetett.

Mint hallottuk, 7-ezer forintig kamat nélküli kölcsönt fog kieszközölni a miniszter ur, s az épület tervét olcsóbbra redukálja.

Bodnár István urnak.

A „Nógrádi Lapok“ szerkesztőségéhez intézett nyílt levelemben személyes kérdésben kértél szót; holott felszólalásod egyedül bucsuzikked ismétlése, egy adag meglocskézattal elegyítve.

Te most hiszed, hogy azok, kik az iskola palota iránt lelkesednek, magának az iskolatagnak is ép oly igaz baráti lennének; ki egy ki más tekintetből óhajja, hogy a 8000 frtos hitelbe vásárolt 2500 □ öles telken palota emelkedjék, mely az eddig igénytelen Zárda utcát egyszerre meglevenitené és a város központjává varázsolná. — Tehát te jogosítottnak tartod magad mindenki gyanusítására. „Köszönöm zsidó, hogy erre megtanítottál!“

Valjon az általad oly szívós kitarással ajánlott Gabonyi telek nem a Magtár utcában van, a hol saját házad létezik? nem-e az általad tervezett polgári iskola az eddig igénytelen Magtár utcát meglevenitené? a város központjává nem varázsolhatná, házad értékesitené, és annak bérjövödelmét fokozná? — És ha, a kiknek az igénytelen Zárda utcában házok van, (nekem nincsen) az iskola ügy iránt viseltető érdekeltségükért gyanusíthatók, valjon a te, a jerikói szilárd falaknak ledöntésére irányzott folytonos igazsádsod, B. Gyarmatról lett elköltözésed és bucsud után nem-e szembeszökőleg gyanus? „Wie der Schelm, so denket er.“

Azt mondod, hogy nem fényes palotára? de szerény és a ezílnak megfelelő iskolára van szükség, és valóban megdöbbenő, hogy a letűnt kormányok fényűzési mániája mennyire elragadt a nemzét minden rétegére. — Te legjobban tudod, hogy a polgári iskolának építkezési terve a jelen kormány muszáki osztálya által készítettett; ha tehát ez az iskolai telek ezílnak meg nem felelő fényes palota, azért nem a letűnt kormányok, a melyeknek pártkolomposa voltál,

sem a Zárda utcában házzal bíró igénytelen polgárok, hanem a jelen kormány felelős.

Ad vöcem fényűzési mániá. Nem lenuel szíves emlékezetembe visszaidézni, melyik kormány példáját utánazva, döntötted halomra házadat, és a ezílnak megfelelő szerény lakás helyett építettél magadnak oly palotát, melynek kürtői telek által takaróval voltak bepölyázva, s a melyben jelenleg a kir. adó, és illetékiszabási hivatal kényelmesen elhelyezték.

B. Gyarmat városának lakossága mennyivel van adóhátrálékban, nem kutatom; azonban bizony Allit-hatom, hogy egyik hitfelekezete összes adójának mérven felül járult a templom fedelo kijavitási költségének fedezéséhez; tehát egy kevés jo szándék mellett a lakosság, háztulajdonos létedre te is, a polgári iskolára áldozhat.

Indítványozod, hogy az állami iskola a zsidó iskola épületébe áthelyeztessék, mely esetben a tót ajku köznép megmagyarosittatnék, a zsidók a mai igen drága és még sem ezílszerű felokozeti iskolájok helyett ingyen mintaiskolát nyerének. — Hogy az állam iskola hova és egyáltalán áthelyeztessék-e? az a város és iskolaszék hatósága keretén kívül esik, a közoktatási miniszterium pedig aligha sajátította el magasztos tervet, ellenkező esetben bucsuzikked következtében nyakra főre sietett volna a zsidó felekezetet állam iskolájával megkínálni. — Arról mindazonáltal biztosítalak, hogy ha a zsidó felekezet iskola épülete Állami iskolává convertáltatnék, abban a tót ajku nép osztály nem fogná gyermekeit iskoláztatni, a felekezeti tantermek hiánya indokából felállított állami iskola — ezíljától elvonatnék, a tanköteles gyermekek a tanodákban épen úgy, mint ezílött volt, el nem férnének; ellenben városunk leggazdagabb osztálya csakugyan ingyen nyerne miuta iskolát, melyre, hogy azok, mint a széküts emberek, megkerdezettélük nélkül is hajlandók-e, magad tudhatod legjobban, a ki Reiser Fülöp urnak a „Nógrádi Lapok“ ban közlé tett felvilágosítása után éjjeli órákban, a felekezeti előjárónál — jó vagy rossz lélek képében-e? nem fürkészem, — kísérgettel.

A Gabonyi telek tárgyában elősorolt problematikus költség tervezettedhez nem lévén szakértő, annál kevésbé szólhatok, mivel annak kiindulási pontjául felvett nagyszerű pinczéjében jártas nem vagyok; mindazonáltal laicus létemre is belátom, hogy famosus költségvetésedből az idővel kiépítendő szárnyépületek felépítési értékét szándékosan a vagy feledékenységből? elhallgatod, és hogy már elfelejtetted, mikép a nálunk uralgó nyugati szelek a városunkban nem rég uralgott cholera járvány alkalmával, a Magtár utcát tde levegővel legkevésbé látták el, s hogy ott legtöbb áldozata lett a járválynak, valamint hogy azon téren felállítandó iskola, alkalmatlanságára volna a szomszédos megyeházában lévő hivataloknak, és habár a Múzsák a cae idet szeretik, a polgári iskola a legzajosabb országutjára szögellenék.

Az állam jó anyagból drágán épít-e, kedves lenne a tanároknak a kaszárnyaszerű élet és a cselédek (!) örökös surlódása végett és a város lakosaira talán háztulajdonosaira? nézve kíváncsiab-e, hogy a tanárok magán házakban legyenek elhelyezve? aligha jöhet figyelembe, miután a drága építés költsé felügyelet által elhárítható, a tanárok kényelme miatt évenként ezerek a bérletetés fejében az állam pénztárából el nem fcséreltethetők, és a háztulajdonosok hasznát ellensúlyozza a hivatalnokok, tisztviselők, houvédok és tanárok érdeke, a kik bérbe lakni kényteleníttetnek. Az állam tehát többet vesztené, mint a mennyit a város nyerhetne.

Tanácsolod a város által megvett beltelek értékesítése tekintetéből a vásártérnek kicserelését, a belteleknek utcait ezílből leendő átmetszését, sőt azon hiru reménynek nyújtasz kifejezést, hogy Kövy Tivadar ur a birtokelölje által elfoglalt utcát saját telkéből kibőritendi. — Megvallom, nem vagyok képes magas röptű elmefuttatásod megérteni, hiszen az ünbeismeréssed szerint szegény város nem képes még egy ily újabb terhet is elvállalva, a görög egyháznak uzenyölöz holdra terjedő birtokának megszerzésére, a szerinted méregdrágán megvett belteleknek közepéből pedig utcákra nem áldozhat, ha csak egy garas árát a vörös posztó közepéből eltérőzlani nem akar. De Kövy Tivadar urtól észszerűen fel nem tehető, hogy ő, ha valósulna is azon állításod, miszerint eldödo az utcát elfoglalta volt, (én úgy tudom, hogy az utcát sajátjából létesítette) épületeiből hat élet levágására, azt a te szép szemeidért az utca kibővítésére ajánlékozza, és azután ha kedve szottyan, magát nagylelkűséggért főbe löjje.

Hogy az iskola ügye most bonyolittatik, teljesen igazad van. A döntő körök lelkiismerete iránt ne aggodjálak, azok békés nyugalommal elvárják, lésezen-e bátoráságuk a Mózes vallású polgároknak az alispánál (?) jelentkezni az iránt: hogy az állam és az adók terhére minta iskolát ingyen nyerjenek.

Sajnosan tapasztalod, hogy Karagyna Mihály szakavatott, ügybuzgó, lelkiismeretes és takarékos tanfelügyelő és a vezér férfiak közt meghasonlás történt, táuscsod nekio, ha nem lehet egyenesen a tetőre feljutnia, menjen körül. — A meghasonlásnak „quorum pars magna ipso fuisti“ magunk sem örülünk, azt szintén sajnosan tapasztaljuk; szakértelme, ügybuzgósága és lelkiismeretességének megbírálására időm és alkalmam nem volt; annak megbírálására magam hivatottnak nem tartom; azonban takarékságáról, nem lévén abban köszönet, mentsem meg az Isten, arról pedig biztosítalak, hogy ha az ítélet napjáig a magasztat körül megyen, annak csúcsára feljuthatni nem fog.

Elvégre okulva a jó modor hiányából támadt saját károdon, az úgy nevében kérsz minket, hogy a jó akaratu tanfelügyelőnek ne mutassunk hirtelen

ajtot. — Okulásod sokaknak fog örömtükre szolgálni, én pedig az ügy érdekében (nem nevében) kötelek, ne legyél kanál minden lében; azok a kik ajtot mutatnak, — ha ügyetlen közbenjárók azt a tellobbannas porceibon nem nyitják ki, — még kiengesztelődhetnek.

Most pedig isten veled vándorló, legyen bucsuszavunk „noli tarbaro circulos nostros;“ majdan ha Szirákot eldorádóvá varázsolnad, elmegyünk hozzád önzetlen lelkesedést meríteni, és megtanítjuk unokáinkat — benned az önállóságot, jellemet, szívós kitarást tisztelui.

Roményfy József.

Nógrádmegye felvidéke

az 1875-ik évben lebeszeti és közegészségi tekintetben.

Dr. Plichta Soma, Nógrádmegye t. főorvosától.

I. Lebeszeti viszonyok.

Novembor hó egész lefolyásában sötét kedélytelen, felhős és csapadékkal gazdag volt, 26-án hullott alá az eső hó, melyet azonban a beállott langyos idő teljesen felolvasztott, a higanyszlop folytonos hullámozást szenvedett.

A légnyomat: legmagasabb ponton 16-án 751,1, legalantabbban 21-én — 731. havi közép — 743. m. metert mutatott.

A hőmérő: legmagasabbban 15-én — 10,8, legalantabb 24-én — — 2,8 havi közép — 2,7 fokon állott.

A párányomat: legerősebb 11-én — 8,0 leggyengébb 9-én — 3,1. havi közép — 4,8. m. m. tapasztaltatott.

Nedvesség: legkevesebb 12-én 56 havi közép — 87. százalék észleltetett.

Szélirány: É — 4, É K — 36, K — 1, D K — 5, D — 5, D Ny — 10, Ny — 22, É Ny — 11 Eső esett 10, hó 4 nap.

A csapadékok összege — 54 millimeter.

Decembor hó csak néhány napja mutatott 0 felüli fokot, a többi napja változkozva kisebb nagyobb mérvű hideg, és — felhő által — boros volt.

A légnyomat: legmagasabb ponton 24-én — 755,2 legalantabbban 5-én 725,8. havi közép — 747,2. millimetert mutatott.

A hőmérő C. szerint: legmagasabb 26-án — + 3,4. legalantabb 8-án — — 13,4. havi közép — — 2,5. fokon állott.

A párányomat: legerősebb 24-én — 5,7, leggyengébb 30-án — 1,4. havi közép — 3,6. millimeter tapasztaltatott.

Nedvesség: legkevesebb 18-án — 65. havi közép — 93. százalék észleltetett.

Szélirány É — 7, É K — 7, K — 20, D K — 6 D — 4, D Ny — 20 Ny — 26, É Ny — 2.

A csapadékok összege — 77 millimeter, melyből; eső alakú — 9.

köd alakú — 39.

hó alakú — 29. millimeter volt.

II. Közegészségi viszonyok.

Nógrádmegye felvidéken a telluristics helyi viszonyokból kifolyólag szeszélyesen változó légűnetek észlelhetők, ez ok miatt egészségi állapotunk nem ki-elégítő, mert habár egy részről a folytonosan hullámozó erős légáramlat a fertőzési köröket előidőzhető anyagot magával tova ragadja, s ez ok miatt vidékünk legnagyobb részét ily nemű betegségekől menten is hagyja de, más részről a gyorsan változó légűnetek, különösen pedig az őszi és tavaszi szerfelett nedves légáramlatok, nem különben nedves talajunk ártalmas behatása folytán betegülési és halálozási számarány vidékünkön rendkívül nagy.

A múlt évbani megészlelés alapján 103 községben 39,238, lélekszám mellett: Született — 1658 egyén, még pedig nem szerint — 793. nő és — 965 fiu — 42,3. per mille, 4,23. per centum — 1. 25. — házasságon kívül — 118. Meghalt — 1885: — 48 per mille, 4,8. per centum — 1,25. — ennek alapján 227 egyénnel több halt meg, mennyi született.

A lakosok közül van: Római Catholicus — 18,472 Evangéligus — 19,005 Református — 779. Izraelita — 982. — összesen 39,239.

Ezek közül meghalt felekezeti szerint:

R. Catholicus — 874 Evangéligus — 962 Református — 29 Izraelita 20 — összesen 1. 885.

Kor szerint:

Gyermekek korban — 547. Közép korban — 594, Öreg korban — 754 — összesen 1885.

Nem szerint:

Nőnemben — 901 Finemben — 984 összesen 1885. Idült korban — 643 Heveny korban 1242 összesen 1885.

legtöbb betegülés és halálozás Február, Marcius és Október hora esett, a legkevesebb pedig Juni Juli és Augustus hora.

Házasságra lépett 476 pár. Halálokokként különösen a lobos bántalmak tüdővész és a vízkór szerepelnek.

Videkünk uralkodó kór alakjai:

1. Lobos természetűek, a lég gyors változása és az éjszakai szelek uralkodása folytán, leginkább tód és mellhártyalob alakjában.

2. Hurutos jellegűek, a légző és emésztő szervek bántalmi diarrheica dyssentaria minőségben.

3. A eszós bántalmak minden alakjaikban.

4. A gümő kór szembetűnőleg nagy számmal.

5. A léghullámzástól inkább elzart vidékeken, mint Jelsőcz, Diviny, Dobrocs és Málnapatakán a fertőző küteges körök.

Különleges kedvezőtlen egészségi tényező befolyása alatt áll: Jelsőcz évenkénti újból beiszapolt

talaja, rossz ivóvíze, építkezési rendtelenség és lég-
áramlatai korlátozottságával fogva; Galsa, nedves ta-
laja a mocsárai által; Málnapataka ezélszerűtlen és
lakók által túltöltött épületei által; Losonezon tellu-
risticus viszonya és talaja falytán.

Általános kedvezőlen egészségi tényezők kurus-
lás, a faluközi beteg gyermekek nem gyógyítása, a
dajkaság elhanyagoltsága, a szabályozatlan életrend-
szer, a köztisztaság hiánya, a folyamok rendezetlen
állapota, minnek folytán áradatok — mint a mocsár-
gerj képződésére alkalmi okok — lépnek fel, a táp-
anyagok minőségének ellenőrzöttségének, a lakások
kicsiny, szűk és tisztátalan mivoltjának, a pissoirok
ezélszerűtlen berendezése stb. stb. mind megannyi al-
kalmi okok, melyek a közegészség hátrányára fájda-
lom! még mindig fennállanak. —

De bála a kornak és a magas kormány intenti-
ójának: az ország gyűlésén által megszavazott köz-
egészségi törvény alapján teljes reményünk lehet, hogy
a közegészség jóllétének oly annyira ártalmas okok,
habár nem is egészen, de minden esetre a legnagyobb
részt elfognak távolíttatni. —

Négy éve már, hogy Nógrádmegyében igen so-
kat megfordulok, és azóta figyelemmel kísérem a
megnyíró azt egy helyből tenni lehet Nógrádmegye
közéletét, s azt tartom, hogy alig van széles Magyar
országban oly elhagyott megye, habár nagyságára nézve
vezér szerepre lenne hivatva.

Igaz ugyan, van gazdag földbirtokos aristocrati-
ája, mely születés és gazdagságánál fogva hivatal-
lana a vezéri szerepre, a mi pedig ezt pótolná,
nincs sem testület, sem egyén, ki tekintélyei és ké-
peséggel bírna, hogy összpontosítsa az elszorva
létező erőket, és irányt adhatna a községek törekvései-
nek. Ha vannak is egyes intelligens emberei, nincs
szervezett intelligenciája mégcsak a központban sem,
minnek bizonyítványa az a sikertelenség, mellyel a
központban több egyesület szüldik.

Egy ilyen megyében, hol a tespedés csaknem
halált okoz, kétség kívül egy megyei lapnak ha fontos
rendeltetését betölteni akarja, — igen sokat kell pó-
tolni, mert létele igen fontos — hogy pedig biztos
alapon haladasson, arra nézve első feltétel, hogy bi-
telés és tekintélyt emelje; mi azonnal bekövetkez-
nek, ha hasábjait a megye elismert tekintélyei töltö-
nek meg eszmékkel, s nélkülük lassabban, de így is
bizton következik az, — ha elvei józanok, eszméi tiszt-
ultak, az elv mit felállít, hogy ellenállhatatlannak.

Figyelemmel szoktam kísérni a „Nógrádi Lapok“
közleményeit és törekvéseit, melyekben közigazgatási
és népoktatási közleményei tolytán olyan irányúnak
tartom, minőnek én óhajtom. De hol vannak tőle a
megye tekintélyei és szövívői? Vagy azok nem törőd-
nek a reájuk, nehezede felelősséggel, vagy azt várják,
hogy a vidékiek ismerjék ki megyéjük viszonyait, és
azok mondják meg, hogy mi a teendő?

S ha már a tekintélyes rész szellemi tevékeny-
ségét megvonja is tőle, de nem lehet eléggé megróni
azon indolenciáját, mellyel annak anyagi existenciáját
nem iparkodik istápolni előfizetők g. útjésével, mert
lehetne sajnosabb eseménnyel említeni, mint azt, hogy
a megyében levő több intelligens lakójú, Romhány köz-
ségbe is csupán egy példányban jár, pedig a tespedés
halál, a mozgalmi és tevékenység élet.

Nyilassy Ferencz.

Levelezés.

Ipolyságh, 1876. évi május hó 17-én

Szerkesztő barátom! A „Nógrádi Lapok“ 19-ik
számában az ipolysági mükedvelők által folyó hó 2-án
tartott mükedvelői elöadás, illetve a malitiosus
animositással öldözött szereplők mükedése és igyekezo-
tere vonatkozólag óhajtott a helybeli r. l. levelező méltó
kifejezést adni, s tudósítást szolgáltatni a tisztelt közön-
ségnek; sajnosan meg kell azonban vallanom, miként,
ösmervő kérdéses r. l. loyaltitását, gyöngédségét és bé-
keszeretét, órt. sitése, illetve az elöadás megtartásának
akadályozói ellen tett kifakadása korántsem oly kime-
ritő, som hogy az esetet szó nélkül hagyva, hallgatá-
ssommal tért nyissak kis provinciális városunkban már
is lábra kapott egyes clique összecskülvései, jobban
mondva összecskülvésciből kifolyó, társas életünk, de
kivált a szégy. y és jótékony adakozásokra szorult népre
kártekonan ható, gyengédtelem, s minden tekintetben
kárhóztatni való rossz akaratainak. —

Már is tudomásod lévén arról, miként bazafius
jelleméről, bagya szorgalmáról, áldozat készségéről,
de kivált baunatlani soha meg nem szűnő igyekezeté-
ről ismert igen tisztelt rendezője a helybeli mükedve-
lői társulatnak, egyrészt hogy a szunynyadozókat fel-
vidítsa, s azoknak egy pár vigórát, de leginkább más-
részt, hogy az ipolysági tüzkárosultak szegényebbjeinek
sorsán emyhitson, mükedvelői elöadást rendezett. Már
minden el volt rendezve, a szerepek az egyes szere-
plőknek kiosztva, s midőn az elöadás napja közeledett,
azért, mert egy igen kedves s köztisztelőbe. élő nő
szüntén bátorkodott a jótékony elöadás alkalmából
mint szereplő részt venni, egy némely az oppositit
igen kedvelő nőkből rögtönözött clique, hogy az elöa-
dás ne sikerüljön, pressiót gyakoroltatott az egyes sze-
replőkre, ezek nem mörvén ellenállni, a bölcs tanács
határozatának, már elvált szerepeiket visszaküldték.
Az elöadás azonban már közhírré lévén téve, a szin-
lapok kinyomatva, mit tegyen mihez fogjon most az
amugy is minden oldalról igénybe vett szegény rendező?

A mükedvelői társulat egyik neműje az elöadás
előtt 2 nappal egy más csupán két személyből álló
darabnak a betanulását inditványozta.

Az elöadás napja bekövetkezett, de árnyékként
követte azt a fennebb érintett clique féle összecskülvés
is, melynek fő célja nem volt más, mint az elöadásnak
pellengérré való tétele. Hogy azonban a clique ezen
határozatának méltó kifejezést adhasson, s határozata
még a culissák mögött is vitessék sikeresen kereszt-
ül, megbízott egy, — gyermekek tempóiról általános
ismert egyéniséget, meghagyván neki, hogy ő, mint a
mükedvelői társulat rendezője, sügás közben kö-
vessen el mindent, mi a clique hangulatának ébren
való tartása, és az elöadás megbuktatására anyagot
szolgáltasson.

A sügő ezen megbízásnak meg is felelt, mert
oly impertinensül sügött, hogy sügásával nem csak a
szereplők, hanem a hallgató közönség komolyabb gon-
dolkozásu része is méltán megbotránkozott.

De dacára ennek, el volt érve a cél és az ered-
mény, melyet a mükedvelők tisztelt rendezője s annak
egyik rendező társnője a jótékonyasági ügy elérésére
kivinni óhajtottak, s úgy hiszem, hogy a józanabb gon-
dolkozásuak, tekintve a jótékonyasági célt, többre bo-
csúltak az egyes szereplők önfeláldozó igyekezetét,
mint a szereplők azon hátrányát, mely az elöadást a
célzatossan hamis és rossz akarattal sügás miatt érte.

Ezeket kívántam veled tudatni azon okból, hogy
kis városunkban, hol annyira szükséges az összetartás,
egyeseknek ne legyen újból kedvük ily clique féle
összecskülvés által a kítűzendő jótékonyasági czélk ro-
vására összejáratni, mely össze játszás az illetőket
a művelt világ előtt épen nem emeli s csak is com-
promittálhatja.

A mi pedig a sügőt illeti, annak csak azt jegy-
zem meg, hogy híres vitéz, ki nem restelt férfi létére,
női nemtől magának megbízásokat véve, azokat meg-
gondolatlanul teljesíteni, s ez által magáról egynehány
nő előtt díszes — minden férfi előtt azonban dízstelen
szobrot állítani.

x. y.

Romhány május 16.

Tekintetes Szerkesztő úr! Engedje meg, hogy köz-
ségünk közelebbről érleklő, s annak szellemi mozza-
natait nem épen a legkedvezőbb színben eltűntetni akaró,
becses lapjának 20-ik számában megjelent tudósításra
feleljek, már csak azért is, mert tisztomél fogva köte-
lességemnek jó híret s nevét minden előforduló alka-
lommal kívált a méltatlan megtámadások ellen védeni.

Tudósító úr, ki a fővárosból igen rövidre szabott
időközökben hozzánk ellátogat, mükedvelői viselkedéssel,
„falusi“ szeretvén magát játszani, oly annyira azo-
nosítja magát bajainkkal s ügyeinkkel, oly annyira ag-
gódik anyagi s szellemi sorsunk felett, mintha községi
életünk bel és külső szerkezete s állománya iránt, az
ég tudja milyen szoros bonzó. kapcsol által érdekelve
volna; pedig alig van szerencsénk őt csak némileg is-
merni, községi ügyeinkben érvényesített jogo befolyá-
sáról pedig épen nincsen tudomásunk és épen azért
reá alkalmazhatónak véljük az általa használt has-
naltosságot, hogy a vak, a legelősebb szeműleg mel-
lett sem képes a színek különbségét megmagyarázni.

A romhányi társadalmi mozzanatok szegénységé-
ről tett kicsinyítő megjegyzésére az é szírvételem:
miszerint igaz, hogy Romhány azon „társadalmi“ mo-
zzanatok sokféleségével nem rendelkezik, melyek a nagy-
világi társadalmi zajában kimerült fővárosiak előtt a
falusi magányt oly kedvelt és keresett teszik, meg-
felel azonban mégis társadalmi emberi, s polgári kö-
telességeinek, s így minden lenézés mellett eleget tesz
azon szerény társadalmi hivatáskörének, melyet neki
a gondviselés kímért.

Népnevelési hátramaradásunkat a mily csipősen,
oly alaptalanul sújtó kitérését illetőleg megjegyzésem
az: miszerint általános ismert életre való, értelmes,
szorgalmas népünk, korántsem áll alól a műveltségnek
azon színvonalán, melyet hasonló sorsú és hivatású egyéb
községek lakói ez idő szerént feltűntetnek; ennek jelét
adá községünk az által is, hogy a népnevelés sikere-
sebb előmozdítása tekintetéből, a legvalóságosabb idő-
ben egy a törvény kellékeinek nem csak tökéletesen
megfelel, hanem a szükséges tanszerekkel is felszerelt
két osztályú iskola házat állított, és a szükséges más-
odik tanítóról nem csak gondoskodott, hanem állandó
fizetéséről, lakásáról, sőt szobájának beutórozásáról is
intézkedett, a mint csak ugyan az iskola felállításá
óta mindig is egy második tanító működött, és
csupán az iskolai évben, a tankötelezetek számának
megfogyatkozása, de a községet sújtott több rendbeli
elemi csapások miatt is, a két osztálynak egy tanító
alatti egyesítése ideiglenesen elhatározott, annyival
inkább, miután az iskolások között járványosan dű-
hüngő himlő miatt az iskolába való járás két egész
hétre orvos rendőreleg beszüntetett; nincsen tehát leg-
kisebb ok sem akár a népet közönyösségre, akár az
előljátszást kötelesség mulasztásról vádolni, sem pe-
dig a népet a tudatlanság szegényítő vádjával sújtani;
bár csak még minden községben annyi irástudó talál-
koznék mint nálunk, a hol a községi előljárók közül,
mind irni olvasni képesek, a többi lakosok között is
számosan, a fiatalabbak közül pedig legtöbbször az írás
olvasás ismeretében járatosak; de fővárosi ügyességének
is igen szánandó jelet adja tudósító úr, midőn a min-
donesetre jeles képzettségű s szorgalmas kántor tani-
tónak barátai szolgálatot vél tetheti az által, ha egy
részről ügyetlen bókál megtisztelt, más részről pedig
az iskolát oly szánandó siralmas állapotban feltűnteti;
pedig ha kirándulási alkalmával az iskola iránti érde-
keltségét, akár az elöadások, akár a jósikerült vizsgák
csak egyszeri meglátogatása által is tanúsította volna,
meggyőződhetett, miszerint falusi elemi iskolánk
nem nevel ugyan pápaszemcs jogtudorokat, világboldo-
gító állam bölcsészeket, mindenhez értő nemzetgaz-

dákat, hanem igen is az 1868. 38 t. cz. által előírt
ismeretekben oktatót polgárokat, és pedig az illető ha-
tóság meglegedését kiérdemelt sikerrel.

A mi templom napját illető leírását illeti, nem
bírom megegyeztetni, hogy tudósító úr egy részről pa-
panaszolja miszerint „az ősi sokasokból szűk anyagi
helyzetünkél fogva igen alá hagytunk“ más részről
pedig népünket inteni látzik, hogy „egy kis takaré-
kosság nem ártana“ először is népünk ez ősi ünnepe
alkalmával semmi oly kihágó pazarlásnak jelét nem
adta, mely a takarékoság elvébe ütköznék; másodsor
szorgalmáról és munka szeretetéről ismert népünk,
mely csak ez övnek első napja óta közel 9 ezer frtnyi
összeget közterhekbe lerovott, a takarékosággal ellen;
tétben álló töközlásra semminemű hajlammal nem bír-
és harmadsor, legjobban, ha a gyarló ember először as-
ját ajtaja előtt seper mielőtt másokat lecskőzne; de a
tudósító úr által említett bucsú alkalmávali fejbeveré-
sokról és nagyobb czivódásokról is csak leleményes
tudósítása után értesültünk, itt semmi ilyesmiről tuda-
omásunk nincsen, ha csak azon jelentéktelen összejárre-
nést érteni nem akar, mely épen a rend helyreállítása
érdekében, mint egy csekély búborék a kodélyes mu-
latozók derült kedvét egy kis időre felzavarta, de
minden súlyosabb következmények nélkül azonnal el-
simult; végtére ha ábitatos lelkűlő a templomi bu-
csú ünnepeit is megpendíteni jónak látta, jó lett
volna a templomot is meglátogatni, és meggyőződni,
hogy ez alkalommal épen nem az isten igéjének kü-
lönben fíradhatatlan plébánosunk, hanem annak segéd-
lelkész tartotta ama alkalmi szép beszédet.

Ha at. tudósító szerény közösgünkről való meg-
emlékezést valami oktató elme futtatással kapcsolatba
hozza, ha akár a történelemből, melynek egy szép da-
rabja épen községünk határában lejtázotta magát, akár
az erkölcsi tanulmányok vonzó mezejéből akár az újabb-
kori politikai, nemzetgazdasági, közigazgatási, törvény-
kezési mozzanatok tág köréből okulásunkra és tanításunk-
ra magának irányezsmékkül szolgáló tárgyat választ,
bizonyára épületességgel és tanulékony elmével olvas-
tuk volna értékezését, de csupán írói viselkedésének ki-
elégítését, vagy nem tudom miféle képezettségnek és al-
kalmasságnak bebizonyítását, épen szerény és csöndes
közösgünkre pollengere állítása által érvényesíteni
akarni, annyit jeleni, mint a fogadatlan prókátor hála-
datlan szerepét játszani akarui. Isten veletne!

Kis Miklós,
községi bíró.

FŐVÁROSI LEVELEK.

Budapest 1876. május 17.

Öröm és bá karöltve járnak, még ha az utóbbi
lepi meg az embert, alig számolhatunk a másikkra.
Épen így vagyunk az ideai tavasszal, mely hol meleg
rapfényvel kedveskedik, hol kellemetlen szél és eső-
sekkel rontja meg kedvét azoknak, kik, a tavasz gyö-
nyével élvezni a szabadba mennak. — Szóval a meny-
nyi bája van az ideai kikeletnek, ugyanannyi bája van
azoknak, kik az első élvezni kívánják; azért taná-
csosnak tartom felé sem nézni a zöldnek, vagyha me-
gyünk is, nyárianas ne öltözködjünk, mert nem tudjuk
mely pillanatban változik az idő derűről borúra.

Az erzsébetvári kiosk és a dunaparti corsó bel-
seje többnyire homszog a látogatóktól, míg az előttről
levő tér bármily kényelmes árnyékkal kínálkozik is,
csak nem egészen tites, a kávé nénikék csoportozata
még nem tudja tanácsosnak a szabadba szemlét tar-
tani; félnek a megöntözéstől, mit az egok csatornái
minden nap teljesítenek; szobákba vonulva mondják
el egymásnak apró híreiket, melyeket a mostani vi-
szonyok nagy mértékben szolgáltatnak, edes örömmel
gondolnak a jövőre, melyben gyönyörködhetnek az
emberek megszólásában, — különben régi dolog,
de minthogy most az egész világ politikával fog-
lalkozik, a kávéházakban ép úgy mint családi körben;
a férfi és női politika mindinkább előtérbe lép, csak
hogy a két politikai párt közül rendesen az utóbbi
szokott győzni, mivel fegyvere erősebb: a kacérág.

Mindnyáján ringatjuk magunkat edes álmokban,
egyik szebb jövőről álmodik, másik boldogságról, nyu-
galomról, pénzről, stb. mily kellemetlen azután, midőn
edős álmainkból egyszerre rideg valóra ébredünk, pél-
dálul ki sok pénzről álmoda, kéjes örömben ringatja
magát, felébredtekor hitelezőjét látja maga előtt, — s
a férj, ki álmában boldognak éri magát, hogy az
esős idő miatt nem kell a zöldbe mennie felcséggel,
ébredtekor a kelő napot látja ablakán bemosolyog-
ni, foje fölött pedig felcséget, ki alig várta felébre-
dését, hogy megkérdezhesse: „Edes férjem ma kime-
gyünk egy-ö a zöldbe?“ Szóval minden arra mutat,
hogy az álom kellemes, de annál szomorúbb az ébredés.

Legújabbán is Törő Kálmán szerkesztése és
Jókai Mór iaptulajdonos firmája alatt igen szép remé-
nyek mellett az „Életképek“ című szépirodalmi napi lap
megindult. Már itt nem főlek, hogy a nagy nevű vál-
lalkozó bazafius törekvése a magyar közbizágnál kellő
pártolásra ne találjon; mivel hisztük, hogy e szépiro-
dalmi lap csakhamar nemzeti nyelvünk és irodalmunk
terjesztésében egyik büszkeségünk leend.

Junius 1-jén fog az első szám megjelenni, szűk-
ségtelemnek tartom a tisztelt közönséget a lap pártolá-
sára fölhevni, mert Jókai és Törő Kálmán urak nevei
mindig elég kezeséget nyújtanak arra, hogy a mit a
közönségnek nyújtani fognak, nem csak kellemes de
irodalmilag is becses olvasmányok lesznek.

A régészeti és műtörténelmi kiállításról és a ta-
vaszi löverseny eredményéről — ha a tisztelt szer-

*) A nem rossz „előtérít“ tudósító sem helyreigazítást nem
néven nem veheti.

kezűt ár becses lapjában egy kis helyet enged számomra — jövő alkalommal fogok elmélkedni, addig is letan voltunk.

NYILASSY FERENCZ.

Vegyesek.

Régiesség. Megyénk kőltőiben gazdag levéltárban őriztetik egy zászló, mely egyike a remek kéziművészeknek, s gazdag előállítás által megérdemli a közfigyelmet. E zászlót ugyanis még 1800-ban József nádor neje Alexandra Paulovná készítette, s küldte a honti és nógrádi egyesült felkelő seregek a francia háborúk alkalmával. A zászló ezüst lándzsáján annak felavatása van jelölve a latin felirattal: Anno 1801. Dis 4-a Junii: Bened: per E. S. R. J. P. Comes Migazzi, in cap: Quir: Sz. R. P. Josephi Palatini Hung. Lazareburgi occasione Bel. gallici Matre Seren. R. Sr. Ale. Paulovná palatinissa R. Hung. in praesentia Unic. Nob. celsitatis J. cot. Montensis et Nógrádiensis. A lobogó egyik oldalán gazdag arany és ezüst himnussal szűz Mária képe látható magyar korona mellett következő felirattal: Curata per. sup. Vigil. Prae: Joa: Jankovics ecc. bell. gal. 1800. A másik oldalon Hont és Nógrád megyék címere, alattuk két összefogott kézzel, s az egyesülést jelző felirattal: Vexil J. I. Honten. et Nógrád. Conson. his. A lobogó egyik oldala nehéz zöld selyem, a másik megyszín, s nagy ezüst szögekkel melyek fejtén: *Josep. Pala. Ale. Paulovná* olvasható, van a nemzeti színek festett rudhoz szögezve. Három szalag melyek egyikén: *Pro rege et patria*, másikon: *Josephus palatinus*, harmadikon: *Alexandra Paulovná* van ritka ügyességel kivarra, továbbá 2 nagyobb ezüst és két kisebb arany bojt, — a zászló azon ékességei, melyek értékét emelik. — A remek munka, melyben hihetleg a nádornéknak nagy része volt, méltó a megtekintésre.

Kedélyes. Két jó barát kik meglátták egymást, véletlen találkoztak. „Nos hogy vagy? mond az egyik.” „Nem épen jól pajtás, mert mióta egymást nem láttuk megüszültem.” „Örvendek!” „No oly tüzesen, az asszony borzasztóan zsarnokosodik. Sajnálak barátom! Azonban az asszony 50,000 forintot hozott a házhoz, No ez szép vigasztalás. Nem oly nagy barátcskám; mert szarvasmarhát vettem e pénzre s azokat marhadóig érte. Isteneimre mondom hallatlan baj.” „Nem ép oly nagy, a börtöket cladtam, s majd egészen kárpótolva lettem. Ez esetben ropant szerencsés ember vagy. Nem mondhatnám, mert házam melyben pénzem is

volt, ledgett. Valóban ez már hallatlan szerencsétlenség. Epen nem, mert nem beun égett, házam pedig biztosítva volt.”

Talány. — Érdekes párbeszédet tartott két ismert egyéniség egy losonczy vendéglőben. Az egyik véletlenül tanfoglály, a másik járásbíró volt.

— Járásb. A kálvinista papok magyarországon általában miveletleneknek mondhatók.

Tanf. En meg nem ismerem járásbíró, aki hivatalának megtudna felelni, s a kit nem kellene nyugdíjba helyezni.

— Járásb. En meg csak egy tanfoglályt ismerlek, azt is el kellene csapni.

Hirek.

Benko Sisa István felbukkanása leírkezt a kir. táblától. Ez ítelet csekély kivétellel helyben hagyta az első bírósági ítéletet.

A b-gyarmati kerületben megtartott evang. elemi iskolai vizsgák alkalmával a következő nemesekebeli gyermekbarátok bizonyították be áldozatkészségüket, úgy mint Csomiezky Eduard né urbölgy Nagy Sztráczinban az ottani igen szorgalmas tanító rendelkezésére, könyvek bevásárlására tíz forint bizott. Trnovszky Lajos ur Nagy Kúrtosön a gyermekek közt hat forintot osztott ki; Jenik Imre ur pedig Szolostényben a kitünőbb gyermekeket a vizsga alkalmával személyesen pénzzel megajándékozta. A vizsgákat a kerületben megtartott esperességi hivatalnok azon örvendetes meggyőződéssel végezte be idei működését, miszerint a tanítók, egynek kivételével, tavall óta kettőzött eréllyel munkálkodtak s fokozott sikert bizonyítottak. Kitünőségképen, mint képességre, ugy szorgalomra, megemlítendő Honézi János szentpéter, Moeszay Mihály zaborai tanítók.

A megyei szűlésznői állomásra Buglóczyné, Jessenszkyné, Chernochné, Müllerné, és Zucskallné asszonyok pályáznak.

Tanár és illetimintó érkezett B-Gyarmatra 6—12 éves gyermekeket egy óra 6 frt, 12 éves kortól 8 frtért tanít. Felvételek Spitzer Mór könyvkereskedésében eszközölhetők.

Az „Apollo” című zeeműfolyóirat ötödik kötet legújabbban megjelent ötödik számának tartalma: 1) Fekete domino (Auber operája.) Egyveleg Vachtel Auréltól. 2) Boldog szereltem. polkamazur, Pejakovits L.-től. 3) Dobogó szív, tipegő polka, Pejakovits L.-től.

4) Dalárdal, férfi négyes, Kovács Károlytól. 5) A távozás, dal Fejes Gáborról. A borítékon: A zene történelme, Kapi Gyulától. — Szordaholyi József, életrajzi vázlat stb. — Az előfizetési ár az egész évre 6 frt., félévre 3 frt. A jelen szám egy frtért külön is megszerezhető. Az előfizetés vidéken legészszordobban a postahivataloknál postautalványozás útján eszközölhető, Budán, az „Apollo” kiadóhivatalában viziváros főutca 220. sz. a. Minden eddig megjelent szám és kötet leszállított áron kapható.

A „Magyarország és a Nagyvilág” legújabbban megjelent 20-ik számának tartalma. — Szöveg: † Gr. Teleki Domokos. — István báta megett. Beszély a palóc népéletéről. (Tóvölgyi Titusz.) Folyt. — Enid. Királyi idyll. Tennysonról. (Csukási József.) Folyt. A növények vándorlása. (Mark.) — A fővárosból: Kinccses ut. (Porzó.) — Irodalmi levelek (I. F.) — Különfélék. — Sakkfeladvány. — Szórejtvény. — Szerk. üzenet. — Rajzok: † Gr. Teleki Domoko. — A kokler halála. — Budakörnyéki svábok májusi ünnepe. — Máltai papok. — Előfizetni lehet e lapra a kiadóhivatalban Budapesten. Ferenciektere Athenaeum-épület. Negyedévre 2 frt 50 kr., félévre 5 frt., egész évre 10 frt. — Ajánljuk a lapot a t. olvasó közönség figyelmébe.

Tudatjuk, hogy az új mértékek és súlyokat természetesen nagyságban ábrázoló színezett méter táblázatok és nem különben az átszámítási táblázatok, nem csak minden a mértékügyre befolyó közigazgatási közeg részére megazereztessenek, azon kívül minden község házában, az iskolában, a lelkész, bíró és jegyző lakásán, hol a nép naponta megfordul, ki függesztessenek, hanem azon helyeken is, hol adásvévesi ügyletek rendszerint köttetnek mindenki által könnyen hozzá férhető helyeken ki legyen függesztve, továbbá, hogy a fentjelzett színezett méter táblázatok drbja 50 krért, és az átszámítási táblázatok drbja 3 krért az állami központi mértékhitelösítő magyar kir. bizottság felügyelete alatt Posner Károly Lajos budapesti papírkereskedő kiadásában megjelentek és ugyanott keltetben tartatnak.

Szerkesztői üzenet.

München. A „várom”-ban van előlái hang és a tárgy is alkalmas; de a technikája pongyola. Felajánlt tudósításait szivesen vesszük.

Felelős szerkesztő: **Horváth Danó.**

H I R D E T É S E K.

Haszonbér.

Hontmegye Kőkeszi határában mintegy 160 magyar holdat tévő tagosított birtok lakóházzal, folyó évi Sz. Mihály naptól fogva hat évre haszonbérbe adandó. A feltételek alulírottál Szirákon bármikor megtudhatók.

Méhes Sándor.

A varsányi közbirtokosság f. é. május 28-án d. e. órákban Varsányban közgyűlést tart, mely alkalommal egyébb közügyek elintézésén kívül a közös koresmaré gale is ki fog adatni.

Balás Antal,
közbirtokos.

Arverési hirdetés.

Közhirre tétetik, hogy vagyonbuktott Weisz Jónás csődtömegéhez tartozó ingóságok egy rész és jelenek, cséplő és egyébb gépek, lovak, szekerek, vasabronchos hordók, trágya készlet, tisztabúza és árpa, f. május hó 23. és a következő napokon B-Gyarmathon a szécsényi utcában Weisz Jónás lakásán, szénakészlet és 40 öl tűzifa pedig f. május 24-én és esetleg a következő napokon Zahorán szinte Weisz Jónás birtokán, nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek elfognak adatni. Az árverés kezdete mindég reggeli 9 óra.

B-Gyarmathon 1876. évi május 9.

Felsenburg Henrik
ideigl. csődtömeggondnok

Nógrádmegyebeli Karancseszki község határában özv. Bakó Imréné tulajdonát képező mintegy 120 holdnyi szántóföld, rét és legelőből álló, kellő gazdasági épületekkel felszerelt külső birtok, mely alatt azonnal kinknázható tetemes mennyiségű barna kőszéntelep is van, szabad kézből eladatik, vagy vállalkozás esetén több évekre haszonbérbe adatik.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Tersztyánszky István
ügyvéd Szécsényben.

Néhai Babolesay Istvánné végrendeleti örökösei részéről ezennel közhirre tétetik, hogy a szécsényi piacon a gyógytár szomszédságában lévő szilárd anyagból készült, cserép szindelylyel fedett lakház, melyben a rendes lakás, pince és raktárakon kívül két vasajtókkal felszerelt bolthelyiség van 4000 frt kikiáltási ár mellett 1876. évi május 26-án nyilvános árverés mellett elfog adatni. Az árverezni szándékozók tízsáztól bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg. — A vételár lefizetésére nézve a határidő az árverés alkalmával lesz megállapítandó.